

Til lovforslag nr. L 99. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 10. december 1989

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ægteskabsloven og lov om personnavne

(Brugerbetaling for visse familieretlige afgørelser)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Et af udvalgets spørgsmål og besvarelsen heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Der er af justitsministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres, Fremskridtspartiets, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag, idet mindretallet kan tilslutte sig, at der indføres brugerbetaling på de områder, der er nævnt i lovforslaget. Mindretallet lægger vægt på, at ordningen med brugerbetaling udformes på den måde, der giver anledning til mindst administration, og kan derfor tilslutte sig, at gebyret skal betales ved ansøgningens indgivelse og som en betingelse for at tage ansøgningen under behandling.

For så vidt angår ansøgninger om navnebeviser finder mindretallet dog, at der under hensyn til det påtænkte gebyrs størrelse bør ske tilbagebetaling af gebyret, såfremt ansøgningen om navnebevis ikke imødekommes. Der er derfor enighed mellem justitsministeren og mindretallet om at stille ændringsforslag til lovforslaget i overensstemmelse hermed.

Et *andet mindretal* (Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) afviser lovforslaget og indstiller dette til *forkastelse* ved 3. behandling, idet mindretallet dels henviser til betækningsbidraget til L 98 (forslag til lov om ændring af forskellige love. (Brugerbetaling for visse forvaltningsafgørelser inden for Justitsministeriets område)), og dels fremhæver lovforslagets helt uigennemtænkte indhold.

Det fremgår således, at en fingeret uenighed om vilkårene i forbindelse med opnåelse af skilsmisse alt andet lige vil indebære, at det, såfremt lovforslaget vedtages, vil være billigere at søge skilsmisse ved retten end ved bevilling fra statsamtet. Der henvises herved til svaret på spørgsmål 6, der er optrykt som bilag til denne betænkning. Videre fremhæves, at et gebyrpålæg på 3.000 kr. i forbindelse med navneændring utvivlsomt vil forskyde ressourceforbruget fra en egentlig sagsbehandling på grundlag af en skriftlig ansøgning til en vejledningsindsats om en eventuel ansøgers retsstilling i et konkret ansøgningstilfælde.

For at afbøde de værste virkninger af en vedtagelse af lovforslaget har mindretallet stillet ændringsforslag om, at afslag på ansøgninger om skilsmisse- og navnebevillinger er gebyrfrie.

Et *tredje mindretal* (Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S og SF):

Til § 1

1) Paragraffen affattes således:

»§ 1

I ægteskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 630 af 15. september 1986, som ændret senest ved lov nr. 373 af 7. juni 1989, foretages følgende ændring:

I § 42, *stk. 2*, indsættes som 4. og 5. *pkt.*:

»Justitsministeren fastsætter regler om gebyr for indgivelse af ansøgning om skilsmisse ved bevilling. Gebyr betalt i medfør af disse regler tilbagebetales, såfremt ansøgningen ikke imødekommes.«

Til § 2

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (KF, V, FP, RV og KRF):

2) Det foreslåede § 17, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2*. Justitsministeren fastsætter regler om gebyr for meddelelse af navnebevis. Det kan herunder fastsættes, at gebyret skal betales samtidig med indgivelsen af ansøgningen om navnebeviset.«

Af et *mindretal* (S og SF):

Ninn-Hansen (KF) Sterup (KF) Helge Adam Møller (KF) Bjørn Elmquist (V)

Traberg Smidt (V) Hugo Holm (FP) Kirsten Lee (RV) Sonja Albrink (CD)

Inger Stilling Pedersen (KRF) Erling Christensen (S) Ole Espersen (S) Søren Hansen (S)

Torben Lund (S) Lissa Mathiasen (S) Carsten Andersen (SF) Leif Hermann (SF)

Ebba Strange (SF) nfm.

3) I det foreslåede § 17, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Gebyr betalt i medfør af disse regler tilbagebetales, såfremt ansøgningen ikke imødekommes.«

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Ny paragraf

4) Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 3

Der henvises til mindretallets betækningsbidrag.

Til nr. 2

Det foreslås, at der for navnebeviser alene skal betales gebyr, når ansøgningen om navnebevis imødekommes. Afslås en ansøgning, skal gebyret således tilbagebetales.

Til nr. 4

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Et af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes besvarelse heraf*Spørgsmål:*

Hvor stor er retsafgiften, hvis man bliver skilt ved dom?

Svar:

Efter lov om retsafgifter § 12, stk. 1, nr. 3, er ægteskabssager afgiftsfri. Ægteskabssager omfatter også sager om skilsmisse.

Justitsministeriet har i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget overvejet, om de nye gebyrregler medfører behov for tilsvarende ændringer i retsafgiftsloven. Det er imidlertid Justitsministeriets opfattelse, at sådanne ændringer ikke er nødvendige.